

Spletni seminar

KGZ Mleko Domžale

Datum: 19. 12. 2025

Ura: 9.00

Lokacija: Microsoft Teams

Vabimo vas na spletni seminar:

**Celovita predstavitev lokalne mlečne verige,
pomen certificiranja in vloga potrošnika**

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Operacija sofinancirana v okviru Strateškega načrta
SKP 2023–2027 za Slovenijo.

Financira: Evropska unija, Republika Slovenija,
Skupna kmetijska politika.

KMETIJSKA ZADRUGA Z.O.O. DOMŽALE

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Pomen ozaveščanja potrošnikov

- Če potrošnik razume razliko med uvoženim in lokalnim mlekom, lažje sprejme premišljeno odločitev.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Pomen ozaveščanja potrošnikov

- V zadnjih letih opazujemo:
 - rast zanimanja za domače izdelke,
 - zunanjo konkurenco, ki izkorišča nižje nadzorne standarde,
 - trend povpraševanja po sledljivi, varni in preverjeni hrani.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kaj je shema “Izbrana kakovost – Slovenija”

- Nacionalna shema, ki:
 - jasno označuje slovensko poreklo surovine,
 - uvaja nadstandardne zahteve nad EU zakonodajo,
 - potrošnikom zagotavlja varnost in preverjeno kakovost.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kaj je shema “Izbrana kakovost – Slovenija”

- Ključni elementi sheme:
 - Slovensko poreklo – surovina in predelava morata biti iz Slovenije.
 - Nadstandard – strožji parametri kakovosti.
 - Zunanje kontrole – certifikacijske hiše + inšpekcije.
 - Sledljivost – dokumentirana pot mleka.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Zakaj je bila shema uvedena?

- Slovenija je majhen trg → močno izpostavljen uvozu.
- Brez jasne označitve potrošnik pogosto ne loči med domačim in tujim mlekom.
- Uvoženi izdelki pogosto nimajo enakih standardov glede higiene, dobrobiti živali in nadzora.
- Shema povečuje konkurenčnost domačih živil in krepi prehransko varnost države.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kako potrošnik prepozna oznako?

- Logotip »Izbrana kakovost – Slovenija« je zaščiten znak.
- Predstavlja zavezo:
 - da je mleko v celoti pridelano, predelano in pakirano v Sloveniji,
 - da ustreza strogim parametrom kakovosti,
 - da je bilo revidirano s strani neodvisnih institucij.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Pomen lokalne mlečne verige za Slovenijo

- Slovenija ima bogato tradicijo mlekarstva in izjemno naravno okolje.
- Kravje mleko je med najpomembnejšimi kmetijskimi proizvodi v državi.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Pomen lokalne mlečne verige za Slovenijo

- Ohranitev slovenskih kmetij je ključna:
 - za prehransko varnost,
 - za ohranjanje kulturne krajine,
 - za delo na podeželju.
- Lokalna veriga zmanjšuje odvisnost od uvoženih živil.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Struktura slovenske mlečne industrije

- V Sloveniji deluje:
 - več tisoč mlečnih kmetij,
 - več velikih in veliko manjših mlekarn,
 - bogata tradicija sirarstva in fermentiranih izdelkov.
- Povezanost teh deležnikov je ključna za stabilnost trga.
- Shema IK omogoča boljše sodelovanje med njimi.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kako poteka proizvodnja mleka

A) Reja krav

- Kmetije morajo zagotavljati:
 - kakovostno krmo (velik delež travinja),
 - primerne pogoje reje,
 - veterinarski nadzor,
 - stabilno mikroklimo v hlevu.
- Slovenija ima nadpovprečno kakovost krme → vpliva na okus in hranila mleka.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kako poteka proizvodnja mleka

B) Molža

- Molža se izvaja ročno ali strojno (molzne naprave, roboti).
- Kritični elementi: higiena, ogrevanje vode, pravilno delovanje opreme.
- Mleko potuje v zaprtem sistemu → ni stika z okoljem.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kako poteka proizvodnja mleka

C) Hlajenje

- Hlajenje na 4 °C v nekaj minutah prepreči rast bakterij.
- Vsaka kmetija vodi evidenco, ki jo revizor lahko pregleda kadarkoli.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kontrola mleka že na kmetiji

- Obvezen HACCP pristop.
- Redne analize in preskusi:
 - somatske celice,
 - mikroorganizmi,
 - stanje maščob in beljakovin,
 - preverjanje prisotnosti antibiotikov.
- Shema IK zahteva še strožje parametre od zakonskega minimuma.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Prevzem in transport mleka

- Prevoz v avtocisternah z visoko izolacijo.
- Prevzemno mesto je strogo nadzorovano.
- Ob vsakem prevzemu:
 - vzorčenje,
 - analiza,
 - preverjanje temperature,
 - digitalni zapis podatkov.
- Sistem omogoča popolno sledljivost.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Predelava mleka – več kot le pasterizacija

1. Prvi pregled v mlekarni

- Analize za: bakterije, somatske celice, maščobo, beljakovine.
- Neustrezno mleko se zavrne.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Predelava mleka – več kot le pasterizacija

2. Tehnološki postopki

- Pasterizacija: uničenje patogenih mikroorganizmov.
- Homogenizacija: izboljšana tekstura in stabilnost mleka.
- Fermentacija: proizvodnja jogurtov, kefirjev, kislega mleka.
- Sirarstvo in zorenje: natančno kontrolirani postopki.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Predelava mleka – več kot le pasterizacija

3. Pakiranje in označevanje

- Po strogo nadzorovanih protokolih.
- Oznaka IK se lahko uporabi le, če izdelek izpolnjuje vse zahteve.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kaj pomeni “nadstandard” pri mleku “Izbrana kakovost”?

- Nižje dovoljene vrednosti mikroorganizmov.
- Nižje dovoljene vrednosti somatskih celic.
- Strožje zahteve glede higiene molže.
- Dodatne kontrole dobrobiti živali.
- Zahteve glede krmnih obrokov (poudarek na domači krmi).

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Dobrobit živali ni le etični vidik – vpliva tudi na kakovost

- Živali pod stresom producirajo manj zanesljivo mleko.
- Shema zahteva:
 - dobro prezračevanje in osvetlitev hlevov,
 - udobne ležiščne površine,
 - dostop do pitne vode,
 - redne veterinarske preglede.
- Visoka raven dobrobiti → stabilna proizvodnja → višja kakovost.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Zunanje kontrole in certifikacija

- Certifikacijske hiše preverjajo:
 - evidence kmetij,
 - higieno molže,
 - postopke pri predelavi,
 - pravilnost označevanja,
 - sledljivost dokumentacije.
- Poleg razpisanih kontrol se izvajajo tudi nenapovedani pregledi.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Stabilnost prehranske verige

- Pogodbeni odnosi med kmeti in mlekarnami prinašajo:
 - stabilne cene,
 - dolgoročno načrtovanje,
 - varnost dohodka na kmetiji,
 - predvidljivost proizvodnje.
- Stabilnost prehranske verige je temelj varne in konkurenčne države.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Pomen sheme za slovenske kmete

- Višja dodana vrednost izdelkov.
- Večje zaupanje potrošnikov → stabilnejša prodaja.
- Manjša cenovna konkurenca uvoženim izdelkom.
- Motivacija za stalno izboljševanje tehnologij in krmljenja.
- Povečanje ponosa in profesionalne identitete slovenskega mlekarstva.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Pomen sheme za mlekarne

- Zagotavljajo si bolj kakovostno in preverjeno surovino.
- Omogoča jim razvoj premium izdelkov.
- Povečuje ugled blagovne znamke.
- Krepi sodelovanje med kmeti in predelovalci.
- Omogoča boljše pozicioniranje na trgu.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Koristi za potrošnike – zakaj izbrati “Izbrana kakovost”?

- Dokazana kakovost.
- Izključno slovensko poreklo.
- Sledljivost do posamezne kmetije.
- Boljša svežina zaradi kratkih transportnih poti.
- Pomoč pri odločitvi: oznaka je jasna, pregledna, razumljiva.
- Etična izbira – podpora lokalnemu kmetu.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Sledljivost v praksi

- Dokumentiran je vsak korak:
 - izvor mleka,
 - datum prevzema,
 - analiza kakovosti,
 - postopki predelave,
 - skladiščenje,
 - pakiranje.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Sledljivost v praksi

- Napredni IT sistemi omogočajo hitro identifikacijo serije.
- Sledljivost krepi varnost živil in zaupanje javnosti.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Trajnostna vrednost lokalnega mleka

Manjši ogljični odtis

- Krajše transportne poti → manj izpustov CO₂.

Kroženje hranil

- Gnoj → travinje → krma → mleko → stranski produkti → nazaj na kmetijo.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Trajnostna vrednost lokalnega mleka

Ohranitev krajine

- Travinja bi brez kmetij zaraščala → izguba biotske raznovrstnosti.

Družbeni vidik

- Ohranitev delovnih mest na podeželju.
- Razvoj regijskega gospodarstva.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Vloga potrošnika pri ohranjanju domače pridelave

- Vsak nakup vpliva na obstoj slovenskih kmetij.
- Z izbiro člana sheme IK potrošnik:
 - podpira lokalno proizvodnjo,
 - preprečuje izseljevanje mladih s podeželja,
 - ohranja slovensko prehransko suverenost.
- Potrošnik je ključen člen prehranske verige.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Komunikacija vrednosti sheme “Izbrana kakovost” javnosti

- Potrebni so:
 - transparentno komuniciranje,
 - zgodbe s kmetij,
 - predstavitev koristi,
 - sodelovanje s trgovci,
 - digitalne kampanje.
- Čim bolj je shema poznana → večji je njen vpliv na trg.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Ključna sporočila

- Kakovost mleka se začne na kmetiji.
- Dobrobit živali je pomembnejša kot kadarkoli.
- Sledljivost je nujna zaradi varnosti.
- Lokalna pridelava je okoljsko bolj odgovorna.
- Certifikacija daje potrošniku preverjene informacije.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Izzivi prihodnosti za sektor mleka

- Podnebne spremembe (suše, poplave).
- Nihanje cen krme in energentov.
- Globalna konkurenca poceni uvoženega mleka.
- Potreba po digitalizaciji mlekarstva.
- Generacijska prenova kmetij.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Sklepne misli

- Izbrana kakovost – Mleko predstavlja celovit sistem, ki krepi:
 - kakovost,
 - lokalno gospodarstvo,
 - okoljsko trajnost,
 - stabilnost prehranske verige.
- Sodelovanje vseh deležnikov je ključno za prihodnost slovenskega mleka.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

- Dogodek je sofinanciran iz sredstev Evropske unije – Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.

- **Hvala za pozornost in podporo slovenskemu mleku!**

- Izbranomleko.si

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA